ISSN *2413-5593 (Print); ISSN 2663-6530 (On-line)*
2026. № 50 (УДК 81) : 33-42
ПРОБЛЕМИ СЕМАНТИКИ, ПРАГМАТИКИ ТА КОГНІТИВНОЇ ЛІНГВІСТИКИ
Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Україна
http://semantics.knu.ua/index.php/prblmsemantics

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВА
[CURRENT ISSUES IN LITERARY STUDIES]

УДК 821.133.1.09:81'36

Стаття надійшла до редакції [Article received] – 05.07.2026 р.
Перевірено на плагіат [Checked for plagiarism] – 06.07.2026 р.
Оригінальність тексту [The originality of the text] – 95,2 %
Прорецензовано [Peer-reviewed] – 10.07.2026 р.
Рекомендовано до друку [Recommended for publication] – 29.08.2026 р.
http://doi.org//10.17721/2663-6530.2026.50.33-42

ГРАМАТИКО-СИНТАКСИЧНІ ЗАСОБИ РЕПРЕЗЕНТАЦІЇ ПАМ'ЯТІ ТА РЕКОНСТРУКЦІЇ МИНУЛОГОВ РОМАНІ ЛОРАНА МОВІНЬЄ *LA MAISON VIDE*

Наталя Володимирівна Миронова *(м. Київ, Україна)*

https://orcid.org/0000-0002-9273-3863
natalia.myronova@knu.ua

кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри теорії та практики перекладу романських мов імені Миколи Зерова,
Київський національний університет імені Тараса Шевченка
(Міністерство освіти і науки України)
01601, м. Київ, бульвар Тараса Шевченка,14

Статтю присвячено дослідженню граматико-синтаксичних засобів репрезентації пам'яті та реконструкції минулого в романі гонкурівського лавреата 2025 року Лорана Мовіньє La maison vide. Метою дослідження є виявлення основних граматичних і синтаксичних особливостей твору та визначення їхньої ролі у формуванні наративу пам'яті, сумніву, відсутності й реконструкції. Проаналізовано синтаксис роману, повтори, заперечення, модальність, часові форми, тире, номінативні та неповні конструкції. Встановлено, що довгі синтаксичні форми моделюють нелінійність пригадування, повтори – циклічність пошуку, а модальні й заперечні конструкції передають непевність та лакуни пам'яті. Доведено, що граматична організація тексту є важливим компонентом поетики роману.

Ключові слова: *Лоран Мовіньє, граматика, синтаксис, пам'ять, реконструкція минулого, модальність, темпоральність, французька проза.*

(Актуальні питання літературознавства [Aktual'ni pytannja literaturoznavstva])
Граматико-синтаксичні засоби репрезентації пам'яті та реконструкції минулого в романі Лорана Мовіньє La maison vide (Українською) **[Hramatyko-syntaksychni zasoby reprezentatsii pamiati ta rekonstruktsii mynuloho v romani Lorana Movinie La maison vide]**
© Миронова Н. В. [Myronova N. V.], *natalia.myronova@knu.ua*

ISSN *2413-5593 (Print); ISSN 2663-6530 (On-line)*
2026. № 50 : 33-42
Social Sciences. *Arts and Humanities*
PROBLEMS OF SEMANTICS, PRAGMATICS AND COGNITIVE LINGUISTICS
Taras Shevchenko National University of Kyiv, Ukraine
http://semantics.knu.ua/index.php/prblmsemantics

GRAMMATICAL AND SYNTACTIC MEANS OF REPRESENTING MEMORY AND RECONSTRUCTING THE PAST IN LAURENT MAUVIGNIER'S NOVEL *LA MAISON VIDE*

Natalia V. Myronova *(Kyiv, Ukraine)*

https://orcid.org/0000-0002-9273-3863
natalia.myronova@knu.ua

PhD (Philology), Associate Professor of Mykola Zerov Department
of Theory and Practice of Translation from Romance Languages,
Taras Shevchenko National University of Kyiv
(Ministry of Education and Science of Ukraine)
14, Taras Shevchenko Blvd., Kyiv, 01601

The article examines the grammatical and syntactic means of representing memory and reconstructing the past in La maison vide, the novel by 2025 Goncourt Prize laureate Laurent Mauvignier. The relevance of the study is determined by the growing interest of contemporary French prose in individual and collective memory, family history, loss, silence, and the reconstruction of the past, as well as by the limited scholarly attention devoted to the linguistic organization of this recent novel. The aim is to identify the main grammatical and syntactic features of La maison vide and determine their role in constructing the narrative of memory, uncertainty, absence, and reconstruction. The study analyzes the novel's text, particularly its prologue and opening sections, using descriptive, contextual-interpretive, functional-stylistic, and structural-syntactic methods.

The analysis demonstrates that extended syntactic constructions, coordination and subordination, repetition, syntactic accumulation, negative and modal constructions, variation in verbal tenses, dashes, nominative and incomplete constructions, and personal and impersonal forms are central to the representation of memory. Long syntactic periods reproduce the gradual and nonlinear process of recollection, while repetition conveys the cyclical nature of the search. Negative constructions create a "grammar of absence," representing memory through gaps and losses. Modal forms express uncertainty and the hypothetical nature of reconstructed events, while tense variation enables movement between the present, the past, and the possible past. Dashes and self-correction contribute to the representation of inner speech. The study concludes that grammatical and syntactic organization is an essential component of Mauvignier's poetics, modeling the reconstruction of the past as fragmented, incomplete, and uncertain.

Keywords: *Laurent Mauvignier, grammar, syntax, memory, reconstruction of the past, narrative, modality, temporality, absence, French prose.*

Сучасна французька проза активно переосмислює способи репрезентації індивідуальної та колективної пам'яті, звертаючись до родинної історії, травматичного досвіду, замовчування, втрати та реконструкції минулого. Одним із показових

(Current issues in literary studies [Aktual'ni pytannja literaturoznavstva])
Grammatical and Syntactic Means of Representing Memory and Reconstructing the Past in Laurent Mauvignier's Novel La maison vide (in Ukrainian) **[Hramatyko-syntaksychni zasoby reprezentatsii pamiati ta rekonstruktsii mynuloho v romani Lorana Movinie La maison vide]**
© ***Myronova N. V. [Myronova N. V.]***, natalia.myronova@knu.ua

прикладів такого письма є роман Лорана Мовіньє *La maison vide*, опублікований 2025 року у видавництві Les Éditions de Minuit. Роман розгортає історію кількох поколінь родини через простір родинного будинку, предмети, фотографії, уривки спогадів і реконструйовані життєві історії. На офіційному сайті письменника роман визначено як історію будинку, в якому перетинаються долі чотирьох поколінь, дві світові війни, сільське життя першої половини XX століття та історії жінок родини, поступово «стертих» із пам'яті [Viart, 2019].

Проблема дослідження полягає у визначенні того, яким чином граматична та синтаксична організація тексту бере участь у творенні наративу пам'яті. У романі граматика не є лише нейтральним засобом оформлення сюжету: довгі синтаксичні періоди, повтори, вставні конструкції, зміни часових планів, модальні дієслівні форми, заперечення, номінативні конструкції та чергування координації й субординації моделюють процес пригадування, сумніву, пошуку та реконструкції.

Актуальність дослідження зумовлена, з одного боку, значною увагою сучасної критики до роману, а з іншого – відсутністю на сьогодні достатньої кількості спеціальних академічних досліджень саме граматичної організації *La maison vide*. Роман вийшов лише 2025 року, тому його дослідження представлені переважно рецензіями, інтерв'ю та критичними статтями. Зокрема, Т. Самуайо звертає увагу на концептуальний зв'язок між будинком і романом як просторами, які потрібно «наповнити» персонажами та історіями [Samoyault, 2025], а С. Жубер відзначає довгі речення, еліпси, позакадровість і розтягування окремих сцен [Joubert, 2025].

Водночас аналіз ранньої творчості Мовіньє дає важливу теоретичну основу для дослідження нового роману. У колективній монографії *La langue de Laurent Mauvignier : une langue qui court* (2012) дослідники розглядають його письмо через категорії усності, повтору, фрагментації, синтаксичних розривів, анаколуфа, еліпсису та особливої організації фрази [Narjoux, 2012]. Ці спостереження дозволяють перевірити, наскільки характерні для Мовіньє мовні явища функціонують у його романі *La maison vide*.

Мета статті – виявити та систематизувати основні граматико-синтаксичні особливості роману *La maison vide* і визначити їхню роль у репрезентації пам'яті, невпевненості, відсутності та реконструкції минулого.

Для досягнення мети поставлено такі завдання:

1. схарактеризувати синтаксичну організацію романного тексту;
2. проаналізувати співвідношення сурядності та підрядності;
3. визначити особливості функціонування часових форм дієслова;
4. дослідити роль повторів, заперечень, модальності та вставних конструкцій;
5. простежити функціонування особових і неозначених займенників;
6. встановити зв'язок між граматичною формою та семантикою пам'яті.

Об'єктом дослідження є граматична організація французькомовного художнього тексту роману Лорана Мовіньє *La maison vide*.

© ***Миронова Н. В. [Myronova N. V.]***, natalia.myronova@knu.ua

Предмет дослідження становлять синтаксичні, морфологічні та морфосинтаксичні засоби, за допомогою яких у романі структуруються пам'ять, часові переходи, сумнів, реконструкція та наративна перспектива.

Наукова новизна полягає в комплексному аналізі граматико-синтаксичної структури *La maison vide* як окремого чинника формування наративу пам'яті. На відміну від наявних досліджень попередньої творчості Мовіньє, у статті увагу зосереджено на романі 2025 року, що лише починає входити в академічний дискурс.

Матеріалом дослідження є текст роману *La maison vide,* зокрема його пролог та початкові частини, із залученням контекстів, у яких найвиразніше реалізуються досліджувані граматичні явища.

У роботі використано описовий, контекстуально-інтерпретаційний, функціонально-стилістичний та структурно-синтаксичний **методи**, а також елементи лінгвістичного аналізу художнього тексту.

Мовознавче та стилістичне вивчення творчості Лорана Мовіньє має вже сформовану дослідницьку традицію. Особливо важливим для цього дослідження є колективний збірник *La langue de Laurent Mauvignier : une langue qui court* за редакцією Жака Дюррематта та Сесіль Наржу (2012). Видання об'єднує дослідження, присвячені специфіці мови письменника, її ритму, усності, синтаксичним особливостям та організації голосів [Narjoux, 2012].

С. Наржу розглядає в романній творчості Мовіньє проблему незавершеної фрази, що безпосередньо пов'язана з тенденцією письменника відкладати завершення висловлення, продовжувати його через повтори та переформулювання [Narjoux, 2012]. Ж. Дюррематт і С. Наржу вказують на важливість руху фрази та усного початку в письменницькій мові Мовіньє. Матеріали збірника дозволяють розглядати його синтаксис не як випадкове порушення нормативної структури, а як системний елемент авторської поетики [Dürrenmatt, Narjoux, 2012].

А. Браматі аналізує синтаксичні та семантичні розриви у ранніх романах письменника, зокрема анаколуф, еліпсис та інші способи порушення лінійної синтаксичної організації [Bramati, 2012]. Ф. Мартен-Ашар досліджує феномен «кругової фрази» та функціонування невисловленого в прозі Мовіньє [Martin-Achard, 2016; Martin-Achard, 2018].

Окремий напрям становить дослідження зв'язку між синтаксисом та пам'яттю. У програмі міжнародного колоквіуму *Les formes de la mémoire* 2025 року було заявлено доповідь Сесіль Наржу *«Mémoire blessée, syntaxe traumatique : les formes du souvenir dans Des hommes de Laurent Mauvignier»*, що свідчить про актуальність розгляду пам'яті саме через синтаксичну організацію тексту [Mémoire blessée, syntaxe traumatique…, 2025].

Новітня рецепція *La maison vide* підтверджує важливість такого підходу. С. Жубер звертає увагу на довгі речення, еліпси та сцени, що розгортаються в уповільненому темпі [Mauvignier, n.d.]. Ф. Габріель наголошує на тому, що роман

© ***Myronova N. V. [Myronova N. V.]***, natalia.myronova@knu.ua

ISSN *2413-5593 (Print); ISSN 2663-6530 (On-line)*
2026. № 50 (УДК 81) : 33-42
ПРОБЛЕМИ СЕМАНТИКИ, ПРАГМАТИКИ ТА КОГНІТИВНОЇ ЛІНГВІСТИКИ
Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Україна
http://semantics.knu.ua/index.php/prblmsemantics

одночасно розповідає історію родини та ставить питання про сам процес розповідання [Gabriel, 2025]. У критичних матеріалах 2025 року також простежується увага до особливого ритму письма Мовіньє, до його «розтягнутої» синтаксичної організації та до зв'язку форми з пам'яттю [Dupont, 2025].

Водночас на момент проведення дослідження спеціальні академічні праці, присвячені саме граматичним особливостям *La maison vide*, ще не сформували окремого наукового корпусу. Це зумовлює доцільність запропонованого аналізу.

Однією з найпомітніших рис *La maison vide* є переважання складних, синтаксично розгалужених речень. Уже перше речення прологу демонструє характерну модель: дієслово *fouiller* повторюється, після чого речення розгортається через низку підрядних і уточнювальних конструкцій: *«Fouillé – j'ai fouillé partout où j'étais pour ainsi dire sûr de la retrouver les yeux fermés ; j'ai fouillé partout où j'étais certain…»* [Mauvignier, 2025]. Формально тут поєднуються: повторювана предикативна конструкція *j'ai fouillé*, підрядні означальні конструкції з *où*, вставна модальна формула *pour ainsi dire*, семантично близькі, але не тотожні твердження, крапка з комою, яка дозволяє зберегти речення відкритим.

Така структура створює ефект поступового пошуку, коли висловлення не рухається безпосередньо до результату, а повертається до вже сказаного. Синтаксис відтворює не завершене знання, а процес пригадування.

Подібна організація зберігається в описах предметів і спогадів. Наприклад, у фрагменті про комод речення розгортається через численні уточнення, відносні та часові конструкції. У результаті читач отримує не готовий опис предмета, а процес його поступового відновлення у свідомості оповідача.

Отже, довге речення в романі має не лише синтаксичну, а й наративну функцію: воно моделює тривалість пригадування.

Поряд із підрядністю в тексті активно функціонує сурядний зв'язок. Особливо помітне накопичення однорідних компонентів, поєднаних сполучником *et*. У фрагменті *«Je revois mes mains, donc, fouillant, brassant et remuant…»* [Mauvignier, 2025] кілька дієприкметникових форм створюють послідовність дій, які відбуваються майже одночасно.

Сурядність у цьому випадку виконує функцію розгортання руху. Дія не подається як одинична: вона розкладається на низку майже синхронних операцій – *fouillant, brassant, remuant*. Завдяки цьому пам'ять набуває тілесного виміру.

Показовим є також використання довгих переліків предметів: листів, фотографій, записок, речей. Перелік стає синтаксичною моделлю архіву: кожен новий компонент додається до попереднього, а повне завершення пошуку постійно відкладається.

Повтор є одним із центральних принципів організації тексту. Уже в першому реченні повторюється *j'ai fouillé*. У подальшому повторюються синтаксичні моделі, лексичні одиниці та часові маркери.

(Актуальні питання літературознавства [Aktual'ni pytannja literaturoznavstva])
Граматико-синтаксичні засоби репрезентації пам'яті та реконструкції минулого в романі Лорана Мовіньє La maison vide (Українською) **[Hramatyko-syntaksychni zasoby reprezentatsii pamiati ta rekonstruktsii mynuloho v romani Lorana Movinie La maison vide]**
© ***Миронова Н. В. [Myronova N. V.]***, natalia.myronova@knu.ua

ISSN *2413-5593 (Print); ISSN 2663-6530 (On-line)*
2026. № 50 : 33-42
Social Sciences. *Arts and Humanities*
PROBLEMS OF SEMANTICS, PRAGMATICS AND COGNITIVE LINGUISTICS
Taras Shevchenko National University of Kyiv, Ukraine
http://semantics.knu.ua/index.php/prblmsemantics

Особливо характерною є анафорична модель: *pas de lettres, pas de cartes postales, pas de mots doux…* [Mauvignier, 2025] Повтор конструкції *pas de + nom* перетворює заперечення на своєрідний каталог відсутності.

Таким чином, граматична форма заперечення стає засобом репрезентації пам'яті через те, чого в ній немає. Пам'ять у романі відновлюється не лише через присутні документи, а й через прогалини: відсутні листи, зниклі фотографії, стерті обличчя.

Мотив відсутності системно підтримується французькими заперечними конструкціями. Особливо показовим є речення: *«Cette médaille – non, je ne l'ai pas retrouvée.»* [Mauvignier, 2025] Тут заперечення виникає після самовиправлення. Спочатку оповідач називає предмет, потім через тире перериває власне висловлення і коригує його: *non → je ne l'ai pas retrouvée*. Отже, граматика відтворює процес корекції пам'яті.

Ще виразніша конструкція: *«Je finis par me demander si je ne l'ai pas inventée…»* [Mauvignier, 2025] Поєднання *se demander si* з конструкцією *ne… pas* створює подвійний модальний ефект: оповідач не лише не впевнений у факті, а ставить під сумнів саме існування об'єкта свого спогаду.

Важливе місце в романі займають конструкції, які передають різні ступені впевненості. Серед них – *je me demande, je crois, il me semble, peut-être, sans doute, je suis sûr*, а також модальні конструкції з *devoir*. Показовим є речення: *«La photo doit dater de 1913…»* [Mauvignier, 2025] Конструкція *devoir + infinitif* тут виражає не обов'язок, а епістемічну модальність – припущення щодо датування фотографії.

Це принципово важливо для структури роману: оповідач не виступає всезнаючим істориком. Його знання постійно марковане як реконструйоване, приблизне або гіпотетичне. Тому граматика модальності формує особливий тип оповіді – наратив пошуку, а не наратив готового знання.

Для роману характерним є складне співвідношення часових планів. Особливе значення мають: *présent, passé composé, imparfait, plus-que-parfait, conditionnel*, інфінітивні конструкції.

Passé composé часто використовується для фіксації конкретних дій пам'яті: *je l'ai vue, touché, soupesé…* [Mauvignier, 2025]

Натомість *imparfait* створює тривалі, фонові часові площини та дає змогу занурюватися в історію попередніх поколінь.

Plus-que-parfait використовується для позначення подій, які передують уже реконструйованій минулій ситуації. Це особливо важливо під час переходу від спогаду оповідача до історії його предків.

Особливого значення набуває *conditionnel*, який часто маркує гіпотетичність, можливість або реконструкцію подій. Наприклад, повторювана модель *«tout irait bien tant que…»* [Mauvignier, 2025] створює умовний простір, у якому майбутнє розглядається з позиції минулого.

(Current issues in literary studies [Aktual'ni pytannja literaturoznavstva])
Grammatical and Syntactic Means of Representing Memory and Reconstructing the Past in Laurent Mauvignier's Novel La maison vide (in Ukrainian) **[Hramatyko-syntaksychni zasoby reprezentatsii pamiati ta rekonstruktsii mynuloho v romani Lorana Movinie La maison vide]**
© ***Myronova N. V. [Myronova N. V.]***, natalia.myronova@knu.ua

ISSN *2413-5593 (Print); ISSN 2663-6530 (On-line)*
2026. № 50 (УДК 81) : 33-42
ПРОБЛЕМИ СЕМАНТИКИ, ПРАГМАТИКИ ТА КОГНІТИВНОЇ ЛІНГВІСТИКИ
Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Україна
http://semantics.knu.ua/index.php/prblmsemantics

Отже, часова система роману не просто відтворює хронологію. Вона відображає роботу пам'яті, яка постійно переміщується між теперішнім, минулим і можливим минулим.

Показовим є використання теперішнього часу у фрагментах, де оповідач повертається до предметів і подій минулого. Конструкції на зразок *«La commode est là…»* [Mauvignier, 2025] переводять минулий досвід у площину безпосереднього теперішнього сприйняття. Особливо характерним є поєднання: сьогодні → пригадування → минуле → реконструкція → сьогодні. Так виникає своєрідна граматична циркуляція часу.

Конструкція *«Ce qui reste aujourd'hui… c'est que la maison est là…»* [Mauvignier, 2025] також демонструє синтаксичну структуру тематичного виділення, у якій теперішній стан будинку стає точкою відліку для розповіді про минуле.

У романі функціонують конструкції типу: *«Ce qui reste aujourd'hui… c'est que…»* Їхня функція полягає в тематичному виділенні певного компонента висловлення. Спочатку формулюється абстрактний або узагальнений компонент – *ce qui reste*, а потім після *c'est que* подається його конкретизація.

Такі конструкції відповідають характерній для роману стратегії поступового формулювання думки: висновок не подається відразу, а граматично розгортається перед читачем.

Тире відіграє важливу роль у відтворенні внутрішнього мовлення. Воно використовується для: самопереривання, уточнення, виправлення, зміни перспективи, введення коментаря. Наприклад: *«Cette médaille – non, je ne l'ai pas retrouvée.»* Тире тут фактично графічно позначає злам думки. Подібна техніка дозволяє зблизити письмовий текст із внутрішньою мовою. Дослідники попередньої творчості Мовіньє також пов'язують його письмо з усністю, паратаксисом, анаколуфом та іншими способами порушення «гладкої» синтаксичної організації [Viart, 2019].

Важливою особливістю роману є функціонування номінативних фрагментів. Показовим є: *«La commode : comme un cercueil…»* [Mauvignier, 2025] Формально це не повноцінне предикативне речення. Проте саме його неповнота створює образну концентрацію. Подібні конструкції дозволяють відділити називання предмета від його осмислення. Спочатку – *la commode*, потім – асоціативний образ *comme un cercueil*.

Таким чином, номінативність стає засобом переходу від матеріального предмета до символічного значення.

Домінування першої особи однини – *je* – є закономірним для роману, побудованого як пошук родинної історії. Особливо частими є конструкції: *je revois, j'ai vu, je me demande, je finis par…* Вони демонструють різні фази пізнання: бачити → пригадувати → сумніватися → реконструювати.

Поряд із *je* функціонує *on*, яке дозволяє переходити від індивідуального досвіду до узагальненого або колективного. Також використовуються безособові конструкції з *il faut, il serait dit, il faudrait*. Це створює рух між трьома типами перспективи: я – ми /

© ***Миронова Н. В. [Myronova N. V.]***, natalia.myronova@knu.ua

люди – безособове знання**.** Завдяки цьому родинна історія поступово виходить за межі суто індивідуального досвіду.

Конструкції з *il faut* особливо важливі для історичних відступів: *«Il faut remonter…»* [Mauvignier, 2025] Безособовість тут має методологічне значення. Вона створює враження необхідності певного руху назад у часі: щоб зрозуміти теперішнє, потрібно повернутися до попередніх поколінь.

Водночас *il faudrait* та *il serait* вводять гіпотетичну реконструкцію.

Тому безособові конструкції виконують подвійну функцію: структурують історичну розповідь і підкреслюють неповноту знання.

Таким чином, проведений аналіз дає підстави виокремити кілька взаємопов'язаних особливостей граматичної організації *La maison vide*.

По-перше, синтаксис роману характеризується чергуванням протяжних складних речень і коротких предикативних конструкцій. Довге речення дає змогу розгорнути процес пригадування, тоді як коротке речення може фіксувати раптовий результат або усвідомлення. Показовим є контраст між розгорнутими описами та лаконічним *«Le visage de Marguerite a disparu.»* [Mauvignier, 2025]

По-друге, значну роль відіграє синтаксичне накопичення. Повтори, переліки, однорідні члени, сурядні конструкції та підрядні речення створюють ефект безперервного пошуку. Це відповідає спостереженням дослідників мови Мовіньє, які раніше фіксували ритмічну організацію його фрази, повтори та синтаксичні розриви [Holvoet, 2013].

По-третє, часова система роману має не лише граматичну, а й композиційну функцію. *Présent* актуалізує акт пригадування, *passé composé* фіксує окремі події та спогади, *imparfait* створює протяжне тло, *plus-que-parfait* забезпечує повернення до більш ранніх подій, *conditionnel* сигналізує реконструкцію та гіпотезу.

По-четверте, особливого значення набуває граматика невпевненості. Конструкції *je me demande, doit + infinitif, il faudrait, il serait* тощо не дозволяють читачеві сприймати реконструйовану історію як цілком достовірну документальну послідовність. Саме це узгоджується з авторською концепцією роману як пошуку історії, а не простого відтворення архівних фактів. В інтерв'ю 2025 року Мовіньє наголошує на взаємодії пам'яті, особистого досвіду та художньої реконструкції [Samoyault, 2025].

По-п'яте, заперечення та номінативні конструкції формують своєрідну граматику відсутності. Те, чого немає, у романі може бути синтаксично не менш значущим, ніж те, що присутнє. Саме тому повторюване *pas de…* стає способом структурування пам'яті через лакуни.

По-шосте, пунктуація є частиною граматико-стилістичної організації. Тире, крапка з комою, двокрапка, коми та відокремлені фрагменти регулюють темп імітованого внутрішнього мовлення. Такий підхід продовжує тенденцію, добре

(Current issues in literary studies [Aktual'ni pytannja literaturoznavstva])
Grammatical and Syntactic Means of Representing Memory and Reconstructing the Past in Laurent Mauvignier's Novel La maison vide (in Ukrainian) **[Hramatyko-syntaksychni zasoby reprezentatsii pamiati ta rekonstruktsii mynuloho v romani Lorana Movinie La maison vide]**
© ***Myronova N. V. [Myronova N. V.]***, natalia.myronova@knu.ua

засвідчену в дослідженнях попередніх творів Мовіньє, де синтаксис і пунктуація розглядаються як засоби передачі голосу та внутрішньої мови.

Таким чином, граматична структура *La maison vide* не є нейтральною оболонкою змісту. Вона сама моделює процес пам'яті: повернення, повторення, сумнів, виправлення, відкладання завершення та реконструкцію.

Проведене дослідження дозволяє зробити висновок, що граматико-синтаксична організація роману Лорана Мовіньє *La maison vide* є важливим засобом формування його художньої семантики.

Основними граматичними особливостями тексту роману є:

1. переважання складних синтаксичних конструкцій, які передають протяжність і нелінійність пригадування;
2. активне використання сурядності та накопичення, що створює ефект безперервного пошуку;
3. повтор як механізм організації фрази та пам'яті;
4. заперечні конструкції як засіб репрезентації відсутності;
5. модальні форми як показники непевності та гіпотетичності;
6. варіативність часових форм, що забезпечує постійне переміщення між часовими планами;
7. використання тире, вставних конструкцій і самокорекції для імітації внутрішнього мовлення;
8. номінативні та еліптичні конструкції, які концентрують увагу на предметах і фрагментах пам'яті;
9. чергування особових і безособових конструкцій, завдяки якому індивідуальний спогад переходить у ширшу родинну та історичну перспективу.

Отже, граматика *La maison vide* функціонує як граматика реконструкції. Вона не просто повідомляє про минуле, а демонструє сам процес його відновлення – неповного, сумнівного, фрагментарного і водночас наполегливого. Довгі речення, повтори, модальні конструкції, часові переходи та заперечення перетворюють синтаксис на інструмент осмислення пам'яті.

Перспективним видається проведення порівняльного дослідження граматико-синтаксичної організації *La maison vide* та попередніх романів Лорана Мовіньє – *Loin d'eux*, *Apprendre à finir*, *Des hommes*, *Histoires de la nuit*.

Окремого дослідження потребує кількісна характеристика синтаксису: середня довжина речення, співвідношення простих і складних речень, частотність підрядних конструкцій, типи сполучників, уживання тире та крапки з комою.

Важливим напрямом може стати також аналіз дієслівної темпоральності з урахуванням переходів між *présent*, *passé composé*, *imparfait*, *plus-que-parfait* та *conditionnel*. Це дозволило б точніше описати граматичну модель «пам'яті, що повертається».

Перспективним є і порівняння французького оригіналу з українським перекладом, зокрема дослідження того, як перекладач відтворює довгі синтаксичні періоди, анаколуфи, еліптичні конструкції, повтори та модальність.

© ***Миронова Н. В. [Myronova N. V.]***, *natalia.myronova@knu.ua*

References:

1. Bertrand, M., & Bramati, A. (Eds.). (2018). *Écrire le contemporain : Sur l'œuvre de Laurent Mauvignier*. Presses Universitaires de Provence. https://www.laurent-mauvignier.net/livres?utm_source=chatgpt.com
2. Bramati, A. G. (2012). Les ruptures syntaxiques et sémantiques dans les deux premiers romans de Laurent Mauvignier : Analyse linguistique et problèmes de traduction. In J. Dürrenmatt & C. Narjoux (Eds.), *La langue de Laurent Mauvignier : Une langue qui court* (pp. 201–216). Éditions Universitaires de Dijon. https://air.unimi.it/handle/2434/209779?utm_source=chatgpt.com&mode=complete
3. Chesnelong, B. (2026). La maison vide. *Esprit*, (2026/1–2). https://droit.cairn.info/publications-de-benedicte-chesnelong--754582?lang=fr&utm_source=chatgpt.com
4. Dupont, S. (2025, 5 novembre). *Comment définir le style d'écriture de Laurent Mauvignier, lauréat du prix Goncourt 2025?* https://leclaireur.fnac.com/article/635491-laurent-mauvignier-quel-est-le-style-decriture-du-goncourt/?utm_source=chatgpt.com
5. Dürrenmatt, J., & Narjoux, C. (Eds.). (2012). *La langue de Laurent Mauvignier : Une langue qui court*. Éditions Universitaires de Dijon. https://catalogue.bnf.fr/ark%3A/12148/cb42664784s?utm_source=chatgpt.com
6. Gabriel, F. (2025, September 16). Le vide : Mode d'emploi – Sur *La Maison vide* de Laurent Mauvignier. *AOC*. https://aoc.media/critique/2025/09/15/le-vide-mode-demploi-sur-la-maison-vide-de-laurent-mauvignier/?utm_source=chatgpt.com
7. Holvoet, M. (2013). *Laurent Mauvignier et le minimalisme : L'écriture du non-dit* [Mémoire de maîtrise, Universiteit Gent]. https://surl.li/rbnbgs
8. Joubert, S. (2025, September 17). *La Maison vide* de Laurent Mauvignier : Le grand roman de la rentrée. *L'Humanité*. https://www.laurent-mauvignier.net/la-maison-vide-2025?utm_source=chatgpt.com
9. Martin-Achard, F. (2016). De la difficulté d'être soi : phénomènes de désubjectivation chez les personnages romanesques de Bon, Mauvignier et Serena. *RELIEF – REVUE ÉLECTRONIQUE DE LITTÉRATURE FRANÇAISE*, *10*(1), 179-193. https://doi.org/10.18352/relief.933
10. Martin-Achard, F. (2018). Voix de faits : Vers une « dénarrativisation » du fait divers chez François Bon et Laurent Mauvignier. *Recherches & Travaux, 92*. https://doi.org/10.4000/recherchestravaux.965
11. Mauvignier, L. (n.d.). *L'événement et la voix*. *Mauvais genres / entretien et textes critiques*. Laurent-Mauvignier.net. https://www.laurent-mauvignier.net/%C3%A9tudes?utm_source=chatgpt.com
12. Mémoire blessée, syntaxe traumatique : Les formes du souvenir dans *Des hommes* de Laurent Mauvignier. (2025). In *Les formes de la mémoire : Programme du colloque international*. Université de Pau et des Pays de l'Adour. alter.univ-pau.fr
13. Narjoux, C. (2012). « Une phrase pas finie » ou la phrase en question dans l'œuvre romanesque de Laurent Mauvignier. In J. Dürrenmatt & C. Narjoux (Eds.), *La langue de Laurent Mauvignier : Une langue qui court* (pp. 151–166). Éditions Universitaires de Dijon. https://cv.hal.science/cecile-narjoux?utm_source=chatgpt.com
14. Samoyault, T. (2025, August 28). *La Maison vide*, de Laurent Mauvignier : Le feuilleton littéraire de Tiphaine Samoyault. *Le Monde*. https://www.lemonde.fr/livres/article/2025/08/28/la-maison-vide-de-laurent-mauvignier-le-feuilleton-litteraire-de-tiphaine-samoyault_6636974_3260.html?utm_source=chatgpt.com
15. Viart, D. (2019). Laurent Mauvignier et la question relationnelle : Le roman à l'épreuve des liens. In K. Germoni & J. Dürrenmatt (Eds.), *Laurent Mauvignier* (pp. 39–55). Classiques Garnier. https://doi.org/10.15122/isbn.978-2-406-08131-9
16. Mauvignier, L. (2025). *La maison vide*. Les Éditions de Minuit. https://www.laurent-mauvignier.net/la-maison-vide-2025?utm_source=chatgpt.com

© ***Myronova N. V. [Myronova N. V.]***, *natalia.myronova@knu.ua*